El melic de Salvador Illa

Opinió | 15-09-2026 | 14:04

Salvador Illa / GN

És urgent deixar de mirar-nos el melic. És gairebé una necessitat si volem sortir del sotrac en què ens ha ficat el procés.

El filòsof Josep Ferrater Mora (1912-1991) ja ho va dir fa molts anys. A Les formes de la vida catalana va fer una crida perquè no ens deixéssim emportar «pel corrent perillós de la supèrbia». «El català voreja sempre la fatuïtat i la fatxenderia», va afegir. Té molt de mèrit perquè va escriure l?assaig el 1944, exiliat a Xile i després d?haver perdut la guerra.

Però sembla que no hi ha manera. Només cal veure el missatge institucional de Salvador Illa per la Diada. Ja entenc que, a mig mandat, no parli del merder que té amb els Mossos, els mestres o els metges. Tanmateix, esperava més autocrítica, més tocar de peus a terra. Va ser justament el contrari.

Va començar dient que és «un gran dia per sentir-nos orgullosos de qui som i d?on venim» i que «Catalunya és un país únic». Els alemanys, els francesos, els italians i els nord-americans deuen pensar el mateix dels seus respectius països. I, amb franquesa, molts d?ells han fet més que nosaltres. Els nord-americans, sense anar més lluny, van enviar un home a la Lluna.

Després va fer seves les paraules de Tarradellas el dia del seu retorn, aquell 23 d?octubre de 1977. «Nosaltres hem de ser l?avançada del benestar, de la prosperitat i de la democràcia de tots els pobles d?Espanya», va dir el fins aleshores president a l?exili. L?autèntic, no el d?ara.

És cert que, durant els primers anys de la Transició, érem l?enveja de tothom. Teníem fama de pencaires, de seriosos, de complidors. Tot això se n?ha anat en orris. No dubto tampoc que molta gent hagi acabat fins al capdamunt de nosaltres. I, com saben, Madrid ja ens ha passat al davant en PIB.

El president encara va filar més prim. «Avui, en ple segle XXI, Catalunya ha de ser l?avançada per a la resta de països d?Europa i del món». «I ho serem», va insistir. Ni més ni menys que «de la resta de països d?Europa i del món»! La majoria ens dona mil voltes.

Només va tenir un moment de lucidesa quan va assegurar que «farem gran Catalunya si no ens limitem a mirar-nos el melic i a arronsar-nos». Ara bé, no ho devia dir per ell perquè, tot seguit, va aprofitar el seu viatge recent a Ucraïna i va destacar que havia fet arribar en persona «al president Zelenski i al poble ucraïnès la solidaritat de Catalunya». Estic segur que preferirien més míssils Patriot que bones paraules.

A continuació, va assegurar que «som gent treballadora, amb empenta, amb valors i amb imaginació» i va apel·lar a sentir-nos «orgullosos de la nostra capacitat, admirable i admirada arreu del món». «Ens hem proposat esdevenir el millor lloc d?Europa per viure, conviure, estudiar, treballar, invertir, crear, emprendre, estimar i somiar», encara va subratllar.

Va acabar amb la cantarella dels missatges d?odi, en una al·lusió velada a Aliança i, suposo, també a Vox. Malgrat que, durant la Diada, hi va haver 18 detinguts, deu dels quals eren menors. I el dia abans, al Fossar de les Moreres, tres més. Cap d?ells, per cert, pertanyia als dos partits esmentats.

D?altra banda, es va cremar una bandera espanyola i militants de la formació d?Abascal van ser agredits a Sant Cugat i a Sarrià de Ter, mentre que els d?Aliança van ser ruixats amb pintura al Fossar. No em consta que ni el president Illa ni el president del Parlament, Josep Rull, ni la resta de partits hagin condemnat els fets.

L?odi sempre és dels altres.

Autor: Xavier Rius